

Risikovurdering ved affaldssortering

FREDERIKSVÆRK
GYMNASIUM OG HF

Før sortering skal du

- Sikre dig at du har tilstrækkelig plads i dunken
- Sikre dig at der findes tomme dunke i kemidepotet, hvis der ikke er tilstrækkelig plads i dunke i brug.
- Sikre dig at beholderne er tydeligt opmærkede
- Sikre dig at omhældningen af restaffald kan ske under sug
- Sikre dig, at dunkene opbevares under konstant sug
- Konsultere sorteringsskemaet, som er ophængt bag på lågen i underskabet til affald i kemidepotet inden du kasserer kemikalieaffald.

NB: Hvis du skal kassere et stof, som ikke er angivet på sorteringsskemaet, kan du anvende guiden til de forskellige affaldsgrupper på de følgende sider. Vær opmærksom på, at uomdannet permanganat skal opsamles for sig selv med henblik på senere reduktion.

Under sortering

- Sorter restaffaldet under sug. Affaldet opsamles i dunkene som opbevares i underskabet til affald i kemidepotet. Fyld ikke dunkene mere, end at de sikkert kan flyttes til kemidepotet.
- Sorter ud fra nedenstående sorteringsskema. Der findes også instruks ved dunkene.
- X uorganisk affald må ikke indeholde nogen form for organisk materiale. Hvis opløsningen indeholder cyanid kontrolleres at $\text{pH} > 10$ før og efter på hældningen, så der ikke udvikles cyanbrinte.
- Hvis dunkene i kemidepotet er tæt på at være fyldte, kontaktes samlingspasser for Kemi (DN) med henblik på bortskaffelse af affald.

Efter sortering

- Fyldte affaldsdunke sættet i kælderrummet efter aftale med pedel Torben Heerwagen.
- Pedel Torben Heerwagen får kemiaffaldet bortskaffet. Evt. via kontakt til firma der kan afhente.

Hvis du skal kassere et stof, som ikke er angivet på sorteringsskemaet, kan du anvende guiden til de forskellige affaldsgrupper herunder. Vær opmærksom på, at uomdannet permanganat skal opsamles for sig selv med henblik på senere reduktion.

Sortering af farligt affald i affaldsgrupper

Sorteringsvejledningen giver et overblik over Kommunekemis affaldsgrupper. Den illustrerer, hvordan I prioriterer, sorterer og emballerer affaldet korrekt. Som hovedregel skal forskellige affaldstyper holdes adskilt.

Indeholder affaldet kraftigt oxiderende stoffer (f.eks. organiske peroxider) eller reagerer affaldet med vand (voldsom reaktion, udvikling af brændbare eller sure gasser)?

O

Indeholder affaldet kviksølv (f.eks. kviksølvbatterier eller COD-væsker)?

K

Indeholder affaldet spraydåser, trykflasker, tomt emballage, asbest, medicin, isocyanater, batterier uden kviksølv eller blandet affald i småemballage?

Z

Indeholder affaldet bekæmpelsesmidler (f.eks. pesticider) eller tomt emballage fra bekæmpelsesmidler?

T

Indeholder affaldet kun uorganiske stoffer (f.eks. saltsyre, svovlsyre, salpetersyre, natronlud, cyanidbade, metalsalte eller gødning og gødningsrester)?

X

Indeholder affaldet kun mineralolieprodukter (f.eks. smøreolie, fyringsolie eller dieselolie), men ingen emulgerende stoffer?

A

Indeholder affaldet stoffer med svovl, fluor, chlor, brom eller jod (f.eks. trichlor, freon, svovlkulstof, mercaptaner eller PCB)?

B

Er affaldet flydende og har en brændværdi på minimum 18 MJ/kg (f.eks. benzin, terpentin, fortynder, toluen, alkoholer eller acetone), og er vandindholdet højst 50%?

C

Er affaldet organisk-kemisk uden halogen eller svovl (f.eks. vandbaseret lim, lak eller maling) eller blandede organiske og uorganiske stoffer?

H

Sorteringsskema til forskellige affaldsgrupper

Affaldsbetegnelse	Affaldsgruppe (Mærkning)
Kemikalier i original emballage	Z
Flydende uorganisk basisk	X-Base
Flydende uorganisk surt	X-Syre
Organiske opløsningsmidler med halogen og svovl	B
Organisk affald med lav energi indhold	H
Organisk affald med højt energi indhold. Vandindholdet i affaldet må højst være 50%	C
Kviksølv uorganisk	K

Indhold i de forskellige affaldsgrupper

Affaldsgruppe Z

Affald, som ikke kan placeres i øvrige grupper

Z

Eksempler:

Blandede batterier
Blanding af alkali- og
brunstensbatterier
Blybatterier
Blyaffald til genanvendelse
Bremsebelægninger
Isocyanater (MDI, TDI)
Kanyler
Klinisk risikoaffald

Lithiumbatterier
Lithiumionbatterier
Medicin
Nikkel-cadmiumbatterier
Nikkel-metalhydridbatterier
Spraydåser
Sølvoxidbatterier
Tomme emballager
Trykflasker

Affaldsgruppe X

Uorganisk affald

X

Eksempler:

SYRER

Bejdsesyre

Chromsvovlsyre

Chromsyre

Ferrichlorid

Flussyre

Galvaniske bade

Kviksølvfri Kjeldahlvæsker

Phosphorsyre

Salpetersyre

Saltsyre

Svovlsyre

BASER

Afløbsrens

Basiske affedterbade med cyanid

Hypochlorit-opløsninger

Hærdesalte

Kalilud

Kaliumhydroxid, fast

Kaliumhydroxid opløsning

Kaustisk soda

Lud

Metallhydroxidslam

Natriumhydroxid fast

Natriumhydroxid opløsning

Natronlud

Salmiakspiritus

Affaldsgruppe B

Affald med halogener og svovl

B

Eksempler:

Chloroform

Chlorothene

Freon

Kondensatorer og transformatorer

Methylenchlorid

PCB-forurennet bygningsaffald

PCB-olie

Perchlor

PVC

Svovl

Tetrachlor

Trichlor

Trichlorethan

Trichlorethylen

F.eks chlorethansyre

> 1% skal i B-affald og <1% skal i H- eller C- affald

Affaldsgruppe H

Affald med lavt energiindhold

H

Eksempler:

Affedterbade	Epoxyforbindelser	Lak og farver, oliebaseret	Phenol
Aminer	Ethylenglycol	Lak og farver, vandbaseret	Polyoler
Asfalt	Filtre	Latex	Spartelmasse
Bitumen	Forurenede klude	Lim	Spildevandstyper
Blyforurennet bygningsaffald	Formalin	Maling, oliebaseret	Syntetiske olier
Bore- og skærevæsker	Fremkalder	Maling, vandbaseret	Sæbe
Bremsevaskevand	Kit	Olieemulsioner	Tectyl
Eddikesyre	Konsistensfedt	Organiske salte	Trykfarve
	Køle-/smøremidler	Organiske syrer	

Affaldsgruppe C

Affald med højt energiindhold

C

Eksempler:

Acetone	Fortynder	Methylethylketon (MEK)	Sprit
Alkohol	Fritureolie	Methylisobutylketon (MIBK)	Styren
Animalske olier	Grillvæske	Motorbenzin	Syntetisk olie
Benzen (stenkulsnafta)	Hexan	Olieemulsioner	Terpentin
Benzin	Husholdningssprit	Paraffinolie	Toluen (toluol)
Bremsevæske	Isopropanol	Petroleum	Vaselinolie
Butylacetat	Karburatorsprit	Petroleumsether	Vegetabilske olier
Ethanol	Lampeolie	Renolin	Xylen (xylol)
Ether	Linolie	Rensebenzin	
Ethylacetat	Methanol (træsprit)		

Affaldsgruppe K

Affald med kviksølv

K

Eksempler:

Aktivt kul med kviksølv	Kviksølvforurennet glas og indpakningsmaterialer
Amalgam	Kviksølvholdige batterier og lyskilder
COD-væsker	Kviksølvrelæer
Energisparepærer	Kviksølvtermometre
Kjeldahlvæsker (med kviksølv)	Metallisk kviksølv
Kviksølvbatterier	
Kviksølvbejdset såsæd	